

CATÀLEG DELS MIRIDAE (HETEROPTERA) DEL MASSÍS DEL GARRAF

MARTA GOULA

RESUM

Per a la redacció d'aquest catàleg, s'aporten dades d'observació pròpia al llarg dels anys 1980-1984, així com les troballes publicades per CUNI (1889a, 1889b, 1889c, 1891) i per RIBES (1978a, 1978b, 1980, 1984). Totes aquestes observacions s'han fet en localitats del Massís del Garraf, que serà objecte d'una curta descripció.

INTRODUCCIÓ: EL MASSÍS DE GARRAF

El Massís de Garraf constitueix la vora SW de la Serralada Litoral Catalana; aquest massís, limitat al S. pel mar, a l'E. pel Llobregat i al NW. per la Depressió del Penedès, està format en bona part per calcàries cretàcies, que per acció de l'aigua sofreixen modelatges de tipus càrstic. En proporció inferior es poden detectar pissarres paleozoiques (sócol) i conglomerats i gresos triàsics (entre la depressió del Llobregat i el pla de Begues).

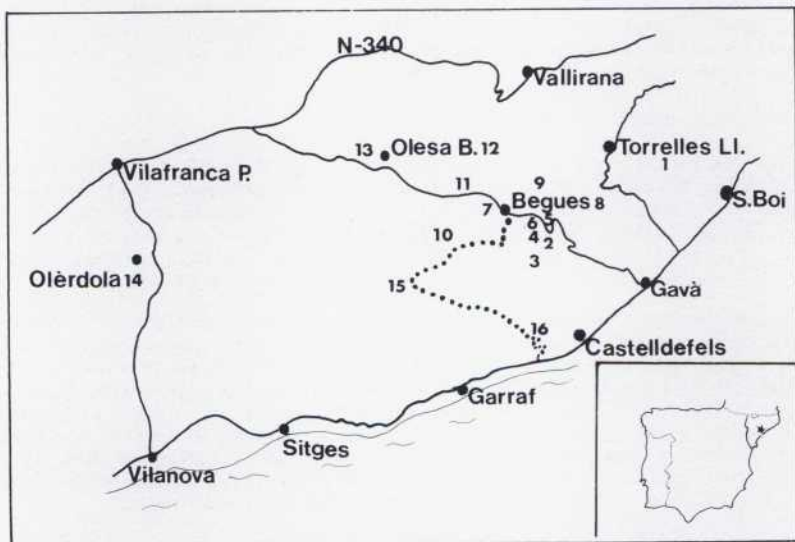
Condicionada per un clima mediterrani d'estius molt secs, creix en els terrenys calcaris una màquia de garric i margalló (Querceto-Lentiscetum) que per degradació pot modificar-se en una brolla de romani i bruc d'hivern (Erico-Thymelaetum tinctoriae) amb estrat arbore de Pinus halepensis. Sobre els materials silícics, en canvi, es desenvolupa un alzinar litoral (Quercetum illicis galloprovinciale) més o menys degradat, que en els indrets més humits comprèn nombrosos Quercus caducifolis (subsp. cerrioidetosum). L'activitat agrícola, que antigament es veia pertot, queda limitada actualment al pla de Begues, més apte per la seva topologia, edafologia i climatologia.

LES LOCALITATS PROSPECTADES

Per tal d'alleugerir la presentació del catàleg, fem a continuació la llista numerada de les localitats que se citen, tot esmentant-ne les característiques principals:

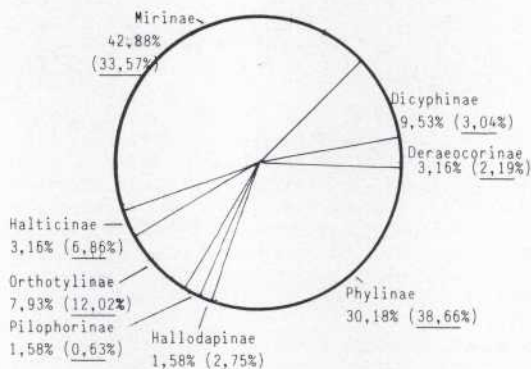
1, Torrelletes de Llobregat (225 m.; gresos; vegetació herbàcia d'ambients humits); 2, rectoria de Begues (400 m.; gresos; conreus abandonats: vegetació ruderal i arvense; marges amb diversos arbusts, i roures); 3, rectoria de Begues, dipòsit d'aigües (450 m.; gresos; pineda de Pinus halepensis, amb sotabosc espès de Cistus sp., Erica sp., Rosmarinus sp., Dorycnium sp., Coriaria sp. i Inula sp.); 4, rectoria de Begues, pineda de Pinus pinea (400 m.; gresos; marges herbàcies, amb Hordeion leporini i Cistus sp.); 5, rectoria de Begues, ermita de St. Cristòfol (cita bibliogràfica); 6, km. 8,5 de la

carretera Gavà-Begues (400 m.; gresos; pineda de *Pinus halepensis*, amb abundor d'*Inula viscosa* i *Odontites lutea*); 7, Begues (400 m.; calcàries; pastura seca xeromesòfila, amb elements de brolles i pastures calcícoles mediterrànies); 8, Begues (cita bibliogràfica); 9, Begues, club esportiu (350 m.; calcàries; herbassar nitròfil, amb *Pastinaca*, *Odontites lutea*, *Thymus vulgaris* i *Inula viscosa*); 10, Begues, masia Roig (430 m.; calcàries; vegetació similar a la de les localitats 4 i 5); 11, riera de Begues (330 m.; calcàries; màquia de garric i margalló, amb *Pinus halepensis* i *Pinus pinea*, i matolls del *Ononido-Rosmarinetea*); 12, Olesa de Bonesvalls (=Oleseta; cita bibliogràfica); 13, km.4 de la carretera Oleseta-Avinyonet (300 m.; calcàries; antigues vinyes, amb *Rubus sp.* i *Inula viscosa*); 14, Olèrdola (cita bibliogràfica); 15, Plana Novella (350-400 m.; calcàries; màquia de garric i margalló); 16, La Pietà, a la carretera entre la urbanització Rat Penat de Castelldefels i la Plana Novella (300 m.; calcàries; brolla calcícola mediterrània). En ocasions es desconeix la localitat que, però, ens consta que pertany al massís de Garraf.

RESULTATS FAUNÍSTICS

Tot seguit s'esmenten 63 espècies de mirids distribuïdes en 37 gèneres, que representen 8 subfamílies. Al diagrama següent s'expressa, en percentatge, el repartiment de les espècies per subfamílies.

Els valors entre parèntesis indiquen les dades de la conca mediterrània, segons WAGNER (1970-1975). Cal considerar l'absència de les subfamílies Bryocorinae i Cylapinae en el catàleg que oferim.

Subfamília Deraeocorinae Doug. & Sc. 1865

- Deraeocoris (Camptobrochis) serenus Doug. & Sc., 1868: 8. 7.1981 (1 ♀); L.2 (21.7.1981, 2 ♀, Onobrychis viciifolia; 12.8.1981, 1 ♂, 3 ♀, O. viciifolia; 30.5.1982, 1 ♀, O. viciifolia; 27.6.1982, 1 ♀, O. viciifolia; 28.7.1982, 3 ♂, 3 ♀, O. viciifolia; 16.10.1982, 1 ♀, O. viciifolia; 30.10.1982, 2 ♀, O. viciifolia; 6.7.1983, 4 ♂, 13 ♀, O. viciifolia; 28.7.1983, 5 ♂, 11 ♀, O. viciifolia; 3.11.1983, 2 ♀, O. viciifolia); L.3 (30.10.1982, 1 ♂, 1 ♀, Erica sp.); L.4 (26.9.1981, 6 ♂, 3 ♀); L.6 (9.9.1981, 3 ♂, 4 ♀; 26.9.1981, 1 ♂; 22.10.1981, 1 ♀; 3.11.1981, 1 ♀); L.9 (30.10.1982, 1 ♂, 3 ♀); L.16 (17.6.1981, 8 ♂, 6 ♀, Inula viscosa). Comuníssima espècie circummediterrània, profusament citada de Catalunya i de tota la Península Ibèrica.

- Deraeocoris (Knightocapsus) lutescens (Schill., 1836): L.2 (28.7.1982, 2 ej., Quercus cerriooides). Espècie pròpia de vegetals caducifolis, de distribució euromediterrània, ben coneguda de Catalunya i de la resta de la Península Ibèrica.

Subfamília Dicyphinae Reut. 1883

- Macrolophus caliginosus E.Wag., 1950: L.1 (12.8.1980, 1 ♂, 2 ♀); L.2 (6.7.1983, 1 ♀; 11.6.1984, 1 ♂, 4 ♀, Quercus ilex, Q. cerriooides); L.3 (8.7.1981, 3 ♂, 24 ♀, Inula viscosa; 21.7.1981, 3 ♂, 3 ♀; 2.12.1981, 1 ♀; 16.12.1981, 1 ♀; 30.5.1982, 1 ♂, I. viscosa; 6.7.1983, 1 ♀, I. viscosa; 11.6.1984, 1 ♀); L.4 (12.8.1981, 4 ♀); L.9 (30.10.1982, 1 ♂); L.11 (11.6.1984, 1 ♂); L.15 (8.7.1981, 1 ♀, I. viscosa); L.16 (17.6.1981, 1 ♂, 6 ♀, I. viscosa). Espècie mediterrània molt comuna, sovint lligada a Inula viscosa.

- Macrolophus costalis Fieb., 1858: L.2 (21.7.1981, 1 ♀, Onobrychis viciifolia; 12.8.1981, 2 ♂, 3 ♀; 9.9.1981, 1 ♀, O.viciifolia; 26.9.1981, 1 ♂, O.viciifolia; 22.10.1981, 1 ♂; 2.12.1981, 1 ♀; 16.12.1981, 1 ♂, 1 ♀, O.viciifolia; 5.6.1983, 1 ♀, Cistus sp.; 11.6.1984, 1 ♂, Cistus sp.); L.3 (3.10.1981, 2 ♂, 3 ♀; 2.12.1981, 2 ♂, 1 ♀; 16.12.1981, 5 ♂, 4 ♀; 30.5.1982, 2 ♀, I.viscosa); L.4 (3.10.1981, 1 ♂, 1 ♀, Cistus monspeliensis); L.7 (27.9.1980, 2 ♂, 2 ♀, Calluna sp., Cistus sp.); L.16 (1.5.1984, 1 ♂, 1 ♀, Cistus albidus). Espècie euromediterrània comuna, freqüent en indrets ruderalitzats.

- Macrolophus melanotoma (Costa, 1852): 2.6.1981 (1 ♀, Cistus albidus); 16.12.1981 (1 ♀); 1.5.1984 (1 ♀, C.albidus); L.2 (21.7.1981, 1 ♀, Onobrychis viciifolia; 2.12.1981, 2 ♀); L.3 (21.7.1981, 1 ♀; 26.9.1981, 1 ♀, Calluna sp.; 2.12.1981, 1 ♀; 16.12.1981, 2 ♀; 3.11.1983, 1 ♀); L.16 (1.5.1984, 2 ♀, C.albidus). Espècie una mica incerta, perquè els trets que la separen de M.costalis són subtils; a més, els mascles són escassos (WAGNER 1970-1975 declara que els desconeix), la qual cosa dificulta l'estudi de la genitalia. Es creu que la reproducció és en gran mesura partenogenètica. Esmentada com de la Península Ibèrica per WAGNER (l.c.) i CARAPEZZA (1981), no n'hem trobat cap citació específica a la bibliografia.

- Dicyphus (Dicyphus) cerastii E.Wag., 1951: L.3 (2.12.1981, 1 ♂). Mediterrània. Es tracta de la segona citació espanyola d'aquesta espècie, coneguda del Solsonès i el Vallès Oriental (RIBES 1986), i de Portugal (WAGNER 1970-1975), encara que hom no ha trobat cap referència concreta per a aquest darrer país.

- Dicyphus (Dicyphus) tamaninii E. Wag., 1951: L.1 (12.8.1980, 1 ♀); L.2 (3.11.1981, 1 ♂); L.6 (18.11.1981, 1 ♂). Espècie mediterrània; la primera citació ibèrica és de Susqueda (RIBES 1984), i aquesta és doncs la segona.

- Dicyphus (Brachyceroea) albonasutus E.Wag., 1951: 3.10.1981 (1 ♂, 2 ♀, Cistus monspeliensis). Primera citació catalana d'aquesta espècie mediterrània, coneguda del País Valencià i d'Andalusia (RIBES & SAULEDA 1979, WAGNER 1960b).

Subfamília Mirinae Hhn. 1833

- Stenodema (Stenodema) laevigatum (L., 1758): 20.7.1980 (2 ♂); L.1 (12.8.1980, 4 ♂, 1 ♀). Espècie holàrtica, profusament esmentada de tota la Península Ibèrica.

- Megaloceroea recticornis (Geoff., 1785): L.4 (25.6.1982, 1 ♂). Espècie holàrtica, citada de Catalunya, Aragó i Navarra.

- Trigonotylus pulchellus (Hhn., 1831): L.2 (28.9.1983, 1 ♀). Espècie panònica, ressenyada esporàdicament de la Península Ibèrica (Catalunya, Castella-La Manxa, Portugal).

- Phytocoris (Ribautomiris) minor Kbm., 1856: L.3 (2.12.1981, 1 ♂; 6.7.1983, 1 ♂, 1 ♀, Pinus halepensis; 28.7.1983, 1 ♂, 1 ♀, P.halepensis); L.10 (28.7.1983, 4 ♀, P.halepensis). Espècie del Mediterrani occidental lligada a coníferes del gènere Pinus, freqüent a l'àrea ibèrica.

- Phytocoris (Compocorocoris) catalanicus E. Wag., 1954. RIBES 1980. L'autor publicava les primeres citacions al Principat d'aquesta espècie, pròpia del Mediterrani occidental.

- Phytocoris (Compocorocoris) femoralis Fieb., 1861: L.3 (2.12.1981, 1 ♂). Del Mediterrani occidental, es coneixia de Mallorca, Aragó, Castella-Lleó, Andalusia i Portugal, però aquesta és la primera citació específica per a Catalunya.

- Phytocoris (Leptophytocoris) virescens E. Wag., 1961. 16.6.1960, RIBES 1978a. En aquesta publicació es feien les segones citacions ibèriques i la primera catalana d'aquesta espècie, descrita i només esmentada fins aleshores de València.

- Phytocoris (Ktenocoris) vittiger Reut., 1896: L.2 (28.7.1982, 1 ♀, Onobrychis viciifolia; 28.9.1983, 1 ♀, O.viciifolia); L.3 (17.6.1981, 1 ♀; 12.8.1981, 1 ♀; 3.10.1981, 1 ♀); L.7 (21.7.1981, 2 ♂, 1 ♀); RIBES 1980. Pròpia d'Espanya i el S. de França, s'ha esmentat de Catalunya, València, Aragó i Castella-Lleó.
- Phytocoris (Ktenocoris) varipes Boh., 1865: L.2 (13.9.1980, 1 ♂, 1 ♀; 21.7.1981, 1 ♂; Onobrychis viciifolia; 28.7.1982, 3 ♀, O.viciifolia; 6.7.1983, 1 ♂, 1 ♀; 28.9.1983, 2 ♀, O.viciifolia); L.6 (9.9.1981, 1 ♀; 26.9.1981, 1 ♂, 3 ♀; 22.10.1981, 2 ♀); L.9 (3.11.1983, 2 ♂, 1 ♀). Espècie molt comuna a Europa i Proper Orient, coneguda d'arreu de l'àrea ibèrica.
- Megacoelum beckeri (Fieb., 1870): L.2 (9.9.1981, 1 ♀, Quercus cerrioides; 28.7.1982, 1 ♀, Q.cerrioides). Espècie europea que apareix esporàdicament al N. i al S. del continent. Ressenjada de Catalunya, Castella-Lleó i Castella-La Manxa.
- Adelphocoris seticornis (Fab., 1775): L.2 (28.7.1982, 1 ♂; 28.7.1983, 2 ♂, 1 ♀, Onobrychis viciifolia); L.6 (22.10.1981, 1 ♂). Eurosiberiana, esmentada arreu del territori ibèric.
- Adelphocoris lineolatus (Gz., 1778): var. typica: 20.7.1980 (1 ♀); 27.9.1980 (1 ♀); 8.11.1980 (1 ♀); 28.7.1982 (1 ♀); L.2 (6.7.1983, 2 ♀; 28.7.1983, 1 ♂, 2 ♀; 3.11.1983, 1 ♀); L.6 (26.9.1981, 1 ♀); var. implagiata: L.2 (5.6.1983, 1 ♀, Onobrychis viciifolia); var. binotata: 20.7.1980 (2 ♀); 27.9.1980 (5 ♂, 4 ♀); 8.11.1980 (1 ♂, 5 ♀); 9.9.1981 (2 ♀); 28.7.1982 (1 ♂, 1 ♀); L.1 (12.8.1980, 1 ♂); L.2 (13.9.1980, 4 ♂, 5 ♀; 4.10.1980, 1 ♂, 6 ♀; 8.11.1980, 1 ♂, 2 ♀; 21.7.1981, 1 ♂, Cistus sp.; 12.8.1981, 2 ♀; 9.9.1981, 1 ♂, 1 ♀; 26.9.1981, 5 ♂, 7 ♀; 22.10.1981, 2 ♀, O.viciifolia; 27.6.1982, 4 ♀, O.viciifolia; 28.7.1982, 4 ♀; 16.10.1982, 9 ♀, O.viciifolia; 30.10.1982, 3 ♂, 2 ♀, O.viciifolia; 5.6.1983, 3 ♂, 3 ♀; 28.7.1983, 6 ♂, 5 ♀, Erica sp., O.viciifolia, Rubus sp.; 3.9.1983, 1 ♂, 1 ♀; 3.11.1983, 4 ♀); L.6 (12.8.1981, 4 ♂; 9.9.1981, 3 ♂, 3 ♀; 26.9.1981, 1 ♂, 4 ♀, Erica sp.; 22.10.1981, 1 ♂, 2 ♀; 3.11.1981, 2 ♂); L.7 (13.9.1980, 1 ♂, 11 ♀; 27.9.1980, 1 ♀); L.9 (28.7.1982, 1 ♂; Inula viscosa); L.13 (27.9.1980, 1 ♀). Comuníssima espècie holàrtica, esmentada arreu de la Península Ibèrica.
- Calocoris (Closterotomus) trivialis (Costa, 1852): 13.9.1980 (1 ♀); 17.5.1981 (1 ♂, 3 ♀); L.2 (27.5.1981, 4 ♂, 4 ♀, Coriaria myrtifolia, Rubus sp., 14 ♂, 5 ♀; 2.6.1981, 3 ♂, 6 ♀, C.myrtifolia; 30.5.1982, 6 ♂, 8 ♀; 5.6.1983, 3 ♂, 5 ♀; 11.6.1984, 2 ♂, 1 ♀); L.4 (2.6.1981, 1 ♂, 1 ♀, Cistus albidus); L.6 (26.9.1981, 1 ♂; Inula viscosa); L.11 (11.6.1984, 1 ♂, Pinus sp.). Entitat mediterrània, citada de Catalunya, Mallorca i el País Valencià.
- Calocoris (Calocoris) norvegicus (Gml., 1788): L.2 (2.6.1981, 1 ♀, Coriaria myrtifolia); L.8 (5.1987, CUNI 1889a; 5.1987, Betonica officinalis, CUNI 1891). Espècie holàrtica, àmpliament difosa per la Península Ibèrica.
- Hadrodemus m-flavum (Gz., 1778): L.2 (30.5.1982, 1 ♀, Onobrychis viciifolia; 27.6.1982, 1 ♀, O.viciifolia; 5.6.1983, 2 ♂, O.viciifolia; 3.11.1983, 1 ♂, 1 ♀, O.viciifolia; 11.6.1984, 1 ♀, O.viciifolia); L.8 (5.1987, CUNI 1889a; 5.1987, Betonica officinalis, CUNI 1891); L.11 (11.6.1984, 1 ♀, Graminies; 1 ♂, 2 ♀). Entitat atlantomediterrània, que sovinteja a la Península Ibèrica.
- Taylorilygus pallidulus (Blanch., 1852): 8.11.1980 (1 ♂, 2 ♀); L.2 (28.9.1983, 10 ♂, 11 ♀, Onobrychis viciifolia; 3.11.1983, 3 ♂, 4 ♀, O.viciifolia); L.6 (3.11.1981, 1 ♂); L.7 (27.9.1980, 1 ♂); L.9 (3.11.1983, 1 ♀); L.16 (4.10.1980, 1 ♂, 5 ♀). Espècie cosmopolita, esmentada freqüentment del territori peninsular.
- Lygus ruquilipennis Popp., 1911: 18.11.1981 (3 ♂, 6 ♀); L.2 (13.9.1980, 2 ♂, 1 ♀; 27.9.1980, 1 ♂; 4.10.1980, 3 ♂, 3 ♀; 8.11.1980, 15 ♂, 21 ♀; 29.11.1980, 1 ♀; 2.5.1981, 4 ♂, 6 ♀; 27.5.1981, 1 ♀, Onobrychis viciifolia; 27.6.1981, 5 ♂, 1 ♀, O.viciifolia; 21.7.1981, 6 ♂, 6 ♀, O.viciifolia, Cistus sp.; 12.8.1981, 13 ♂, 3 ♀; 9.9.1981, 6 ♂, 1 ♀, O.viciifolia; 26.9.1981, 1 ♂, 3 ♀; 22.10.1981, 11 ♂, 13 ♀, O.viciifolia; 3.11.1981, 5 ♂, 6 ♀; 2.12.1981, 2 ♂, 3 ♀; 8.5.1982, 1 ♀, O.viciifolia; 30.5.1982, 1 ♀, O.viciifolia; 28.7.1982, 7 ♂, 7 ♀, O.viciifolia; 16.10.1982, 5

- ♂, 8 ♀, *O. viciifolia*; 5.6.1983, 2 ♂, 4 ♀, *O. viciifolia*; 6.7.1983, 8 ♂, 6 ♀; 28.7.1983, 8 ♂, 9 ♀, *O. viciifolia*; 3.9.1983, 1 ♀, *O. viciifolia*; 28.9.1983, 2 ♂; L.3 (3.10.1981, 1 ♀, *Inula viscosa*; 3.11.1981, 1 ♂, 1 ♀; 1.12.1981, 1 ♀); L.6 (26.9.1981, 1 ♂, 3 ♀; 22.10.1981, 10 ♂, 7 ♀; 3.11.1981, 10 ♂, 14 ♀; 18.11.1981, 2 ♂, 7 ♀); L.7 (11.6.1984, 1 ♂). Comuníssima espècie holopaleàrtica, citada de Catalunya, València i Navarra.
- *Lygus pratensis* (L., 1758): 17.6.1951 (1 ♂); 18.10.1981 (1 ♂); L.2 (27.6.1981, 2 ♂, 2 ♀, *Onobrychis viciifolia*; 12.8.1981, 1 ♂; 26.9.1981, 2 ♀; 22.10.1981, 2 ♂, *O. viciifolia*; 28.7.1982, 3 ♂; *O. viciifolia*; 16.10.1982, 1 ♂, 4 ♀, *O. viciifolia*; 5.6.1983, 1 ♂, *O. viciifolia*; 3.9.1983, 1 ♀, *O. viciifolia*; 28.9.1983, 1 ♂; 3.11.1983, 1 ♂, 3 ♀, *O. viciifolia*); L.3 (3.11.1981, 1 ♀); L.6 (9.9.1981, 1 ♂, 1 ♀; 26.9.1981, 6 ♂, 1 ♀; 22.10.1981, 5 ♂, 7 ♀; 3.11.1981, 2 ♂, 5 ♀; 18.11.1981, 2 ♂); L.9 (3.11.1983, 1 ♂, 1 ♀). Com l'anterior, holopaleàrtica, i comuna arreu de l'àrea ibèrica.
- *Lygus gemellatus* (H.-S., 1835): L.2 (28.7.1982, 2 ♂, *Onobrychis viciifolia*; 3.9.1983, 1 ♂, 1 ♀). Espècie paleàrtica esmentada de nombrosos indrets de la Península.
- *Lygus italicus* E. Wag. 1950: L.2 (16.10.1982, 1 ♂, *Onobrychis viciifolia*); L.3 (26.9.1981, 1 ♂, 1 ♀, *Cistus* sp., *Calluna* sp.); L.6 (3.11.1981, 2 ♂; 18.11.1981, 1 ♂, 3 ♀); L.9 (11.6.1984, 2 ♀). Entitat estesa pel Mediterrani nordoccidental, esmentada de Catalunya (Caldetes, ESPAROL 1965; Montserrat, GOULA 1984) i el País Valencià.
- *Lygus maritimus* E. Wag. 1949: L.2 (3.11.1981, 1 ♂, 1 ♀; 16.10.1982, 1 ♀, *Onobrychis viciifolia*; 28.9.1983, 3 ♀, *O. viciifolia*; 3.11.1983, 10 ♂, 11 ♀, *O. viciifolia*); L.6 (26.9.1981, 1 ♀; 22.10.1981, 1 ♀; 3.11.1981, 1 ♂; 18.11.1981, 3 ♂, 2 ♀); L.7 (27.9.1980, 1 ♀); L.9 (3.11.1983, 1 ♀); L.15 (8.11.1980, 2 ♀; 4.10.1981, 1 ♂). Espècie atlàntica, citada al Mediterrani de la Península Ibèrica (Catalunya i València) i de Turquia.
- *Orthops basalis* (Costa, 1852): L.6 (18.11.1981, 1 ♂). Estesa per Europa central i meridional, s'ha trobat esmentada de Catalunya i de Navarra.
- *Orthops kalmi* (L., 1758): 3.11.1981 (1 ♂, 4 ♀); L.2 (3.11.1983, 2 ♂, 2 ♀); L.3 (3.11.1983, 1 ♂); L.6 (22.10.1981, 3 ♂, 2 ♀; 18.11.1981, 1 ♂, 2 ♀); L.7 (22.10.1981, 3 ♂, 3 ♀). Espècie holopaleàrtica, ressenyada de molts indrets ibèrics.
- *Cyphodema instabile* (Luc., 1849): 20.7.1980 (1 ♀); L.2 (8.11.1980, 1 ♂); L.4 (27.6.1981, 2 ♂, 1 ♀). Entitat mediterrània, comuna a la Península Ibèrica.
- *Charagochilus weberi* E. Wag., 1953: L.2 (26.9.1981, 2 ♀; 18.10.1981, 1 ♀); L.6 (26.9.1981, 6 ♂, 6 ♀; 22.10.1981, 1 ♂, 1 ♀; 18.11.1981, 2 ♀); L.9 (3.11.1983, 2 ♀). Pròpia de l'Europa central i meridional, s'ha trobat esmentada de Catalunya, Navarra, Galícia i Castella-La Manxa.
- *Polymerus (Poeciloscytus) unifasciatus* (Fab., 1794): L.2 (12.8.1981, 1 ♂, *Cistus albidus*; 28.7.1983, 1 ♂); L.15 (17.6.1981, 1 ♀, *Cistus albidus*). De distribució paleàrtica, citada sovint de terres ibèriques.
- *Capsodes (Capsodes) flavomarginatus* (Don., 1798): var. *typica*: L.11 (11.6.1984, 1 ♂, *Urtica* sp.); var. *espanoli*: L.3 (2.6.1981, 1 ♀, *Cistus albidus*). Entitat atlanto-mediterrània, corrent a la Península Ibèrica.

Subfamília Halticinae Kirk. 1902

- *Strongylocoris cicadifrons* Costa, 1852: 27.5.1981 (2 ♀; 1 ♂, *Cistus monspeliensis*); L.4 (1.5.1984, 7 ♂, 3 ♀, *C. albidus*); L.5 (5.1887, CUNI 1891); L.8 (CUNI 1889b, 1889c; 5.1887, CUNI 1889a). Holomediterrània, esmentada de Catalunya, Galícia, Andalusia i Portugal.
- *Pachytomella passerinii* (Costa, 1841): L.2 (11.6.1984, 3 ♂); L.4 (27.6.1982, 1 ♀); L.7 (11.6.1984, 4 ♂). Mediterrània i macaronèsica, citada de moltes zones ibèriques.

Subfamilia Orthotylinae V. Duz. 1916

- Heterotoma diversipes Put., 1876: L.2 (27.6.1981, 1 ♀, Quercus cerrrioides; 6.7.1983, 2 ♂, 2 ♀, Onobrychis viciifolia). Esmentada específicament només de Mallorca (GRAVESTEIN 1978) pel que fa a l'Estat Espanyol, aquesta és la primera citació ibèrica d'aquesta espècie, pròpia del Mediterrani occidental.
- Platycranus (Genistocapsus) metriorrhynchus Reut., 1883: L.12 (13.9.1981, Genista scorpius, RIBES 1984). Aquesta era la primera citació d'aquesta espècie sudeuropea a Catalunya, només coneguda de Castella en relació a l'àrea peninsular.
- Malacocoris chlorizans (Pz., 1794): L.2 (27.6.1981, 1 ♀, Quercus cerrrioides). Euromediterrània, considerada corrent, però només amb una citació específica per a tota la Península Ibèrica (Valldoreix, WAGNER 1960a).
- Orthotylus (Litocoris) stysi Koz., 1967: 16.12.1981 (1 ♀); L.2 (2.12.1981, 2 ♀; 28.7.1982, 1 ♀, Quercus cerrrioides; 16.10.1982, 3 ♂, Onobrychis viciifolia; 30.10.1982, 3 ♂, Erica arborea; 6.7.1983, 1 ♂; 3.11.1983, 1 ♀); L.3 (26.9.1981, 5 ♂, 5 ♀, Calluna sp.; 3.10.1981, 5 ♂, 5 ♀; 2.12.1981, 1 ♂, 1 ♀; 16.12.1981, 2 ♀; 30.10.1982, 2 ♂, 2 ♀, E. arborea); L.4 (3.11.1981, 1 ♂, 4 ♀, Cistus monspeliensis). Coneguda del NE. ibèric, fins al límit d'Aragó, i de la Itàlia peninsular.
- Globiceps (Globiceps) sphegiformis (Rossi, 1790): L.2 (18.10.1981, 5 ♂, 12 ♀, Quercus cerrrioides). Pròpia de l'Europa central i meridional, esmentada també de Turquia i Argèlia, s'ha citat de Galícia, Castella-Lleó i Portugal, però aquesta és la primera notació catalana de l'espècie.

Subfamilia Pilophorinae Dougl. & Sc. 1865

- Pilophorus cinnamopterus (Kbm., 1856): L.3 (6.7.1983, 1 ♂, 1 ♀, Pinus halepensis); L.10 (28.7.1983, 3 ♀, P. halepensis). Entitat holàrtica, per ara només present a la vora nord del Mediterrani. Esmentada de Calella, Albarracín, La Granja i Cuenca.

Subfamilia Hallodapinae V. Duz. 1916

- Systemonotus thymi Sig., 1889: L.2 (9.9.1981, 1 ♂, Onobrychis viciifolia; 6.7.1983, 1 ♂, O. viciifolia). Mediterrània, encara que també indicada de l'Alemanya Federal; se n'han trobat nombroses citacions bibliogràfiques de la Península Ibèrica.

Subfamilia Phylinae Dougl. & Sc. 1865

- Macrotylus (Macrotylus) herrichi (Reut., 1873): L.14 (16.5.1960, 1 ♀, RIBES 1978b). Primera citació ibèrica d'aquesta espècie pròpia de l'Europa central i oriental.
- Macrotylus (Alloenycha) paykulli (Fall., 1807): var. nigripes: L.7 (11.6.1984, 1 ♂). Euromediterrània, coneguda de Catalunya i el País Valencià.
- Macrotylus (Alloenycha) atricapillus (Sc., 1872): 16.12.1981 (1 ♀); L.2 (21.7.1981, 2 ♀; 16.10.1982, 1 ♂, Onobrychis viciifolia; 28.9.1983, 4 ♂; 3.11.1983, 1 ♂, 3 ♀); L.3 (8.7.1981, 2 ♂, 2 ♀; 21.7.1981, 1 ♂, 1 ♀; 26.9.1981, 7 ♂, 11 ♀, Cistus sp., Inula viscosa; 3.10.1981, 7 ♂, 4 ♀, I. viscosa; 30.5.1982, 1 ♂, 1 ♀, I. viscosa);

30.10.1982, 1 ♂, 1 ♀, Erica arborea; 6.7.1983, 5 ♂, 1 ♀, I.viscosa; L.4 (12.8.1981, 7 ♂, 4 ♀, I.viscosa); L.6 (9.9.1981, 2 ♂, 4 ♀; 26.9.1981, 6 ♂, 6 ♀, I.viscosa); 3.11.1981, 3 ♀; 18.11.1981, 3 ♂, 1 ♀; L.6 (11.6.1984, 1 ♂); L.9 (28.7.1982, 2 ♂, I.viscosa); 3.11.1983, 8 ♂, 8 ♀; L.13 (27.5.1981, 4 ♂, 7 ♀, I.viscosa); 28.7.1983, 15 ♂, 5 ♀; L.15 (17.6.1981, 4 ♂, I.viscosa); L.16 (17.6.1981, 1 ♀, I.viscosa). Mediterrània, encara que estesa fins a Txecoslovàquia, esmentada sovint de terres ibèriques.

- Plagioquathus (Poliopterus) tomentosus Reut., 1888: L.7 (11.6.1984, 2 ♂, 6 ♀; probablement sobre Helycrisum stoechas). Assenyalada prèviament del Pinetell (RIBES 1978b), aquesta és la segona citació per a la Península Ibèrica, encara que l'àrea de distribució és el Mediterrani occidental.

- Chlamydatius (Euattus) pullus (Reut., 1871): L.2 (6.7.1983, 1 ♂). Holopaleàrtica; aquesta constitueix la citació més meridional per al territori ibèric.

- Chlamydatius (Eurymerocoris) evanescens (Boh., 1852): L.11 (11.6.1984, 1 ♀). Europea, més rara al sud. Esmentada de Catalunya i Aragó.

- Asthenarius dichrous (Kz., 1962): L.11 (30.5.1982, 1 ♂, 1 ♀, Pinus pinea; 11.6.1984, 4 ♂, Quercus coccifera). Pròpia del Mediterrani occidental, aquesta és la segona vegada que se cita de Catalunya (Montseny: GOULA 1986a), però ja es coneixia d'altres indrets peninsulars.

- Asthenarius quercus (Kbm., 1856): L.2 (30.5.1982, 5 ♂, 9 ♀, Quercus cerrioides; 11.6.1984, 6 ♂, 4 ♀, Q.cerrioides). Euronordmediterrània, esmentada d'Euskadi, Andalusia i Portugal, però no encara de Catalunya.

- Criocoris piceicornis E. Wag., 1950: L.14 (19.06.1956, 18.08.1961, RIBES 1978b). Present a la vora nord del Mediterrani, aquesta espècie es coneix a la Península Ibèrica també de Montserrat (GOULA 1984).

- Heterocapillus tigrupes (Mls., 1852): L.2 (11.6.1984, 2 ♂, 1 ♀); L.3 (17.6.1981, 1 ♀, Dorycnium pentaphyllum; 11.6.1984, 1 ♂, Quercus coccifera); L.7 (11.6.1984, 4 ♂, 1 ♀); L.11 (30.5.1982, 3 ♀, Pinus pinea; 11.6.1984, 4 ♂, 1 ♀; 4 ♂, 1 ♀, D. pentaphyllum). Espècie europea, ben coneguda de la Península Ibèrica.

- Heterocapillus validicornis (Reut., 1876): L.4 (11.6.1984, 2 ♂, Quercus coccifera); L.11 (11.6.1984, 1 ♂, Q. coccifera); L.12 (19.5.1977, Quercus coccifera, RIBES 1978b). Estesa pel Mediterrani occidental, se cita per segona vegada de Catalunya (RIBES 1978c), però ja es coneixia d'Aragó i Andalusia.

- Compsidolon (Chamaeliops) crotchi (Sc., 1870): L.7 (2.5.1981, 2 ej., Rosmarinus officinalis; 17.5.1981, 3 ♂, 11 ♀, R. officinalis); L.8 (CUNI 1889b, 1889c; 5.1887, CUNI 1889a; 5.1887, Betonica officinalis, CUNI 1891); L.15 (1.5.1984, 7 ♂, 18 ♀, R. officinalis). També del Mediterrani occidental, sovint a la Península Ibèrica.

- Psallus (Apocremnus) ancorifer (Fieb., 1858): ssp. ancorifer: L.2 (6.7.1983, 5 ♂, 9 ♀, Onobrychis viciifolia; 28.7.1983, 1 ♂, 2 ♀, O.viciifolia); L.4 (27.6.1981, 4 ♂, 4 ♀). Euromediterrània, comuna a les terres ibèriques.

- Psallus (Ilops) maroccanus E. Wag., 1960: L.2 (11.6.1984, 5 ♂, 1 ♀, Quercus ilex, Q.cerrioides); L.11 (30.5.1982, 1 ♂, Pinus pinea; 11.6.1984, 4 ♂, 9 ♀, Q.coccifera). Pròpia del Mediterrani occidental, a la Península Ibèrica s'ha esmentat només de Serós (RIBES 1981) i del Montseny (GOULA 1986a).

- Psallus (Ilops) puncticollis Fieb., 1870: L.12 (19.5.1977, Quercus coccifera, RIBES 1978b). Coneguda del S. de França, Portugal i Canàries, aquesta era la primera citació catalana de l'espècie, i la confirmació de la seva presència a la Península Ibèrica, on s'havia consignat molt poques vegades.

- Psallus (Hylopsallus) perrisi (Mls., 1852): L.2 (11.6.1984, 4 ♂, 11 ♀, Quercus ilex, Q.cerrioides). Euromediterrània, només esmentada de Seva, del Vallès Occidental i del Barcelonès (RIBES 1980), i del Montseny (GOULA 1986a).

- Psallus (Psallus) varians (H.-S., 1842): ssp. varians: L.11 (11.6.1984, 1 ♂, Quercus coccifera). Subspècie europea, ressenyada de diversos indrets ibèrics.

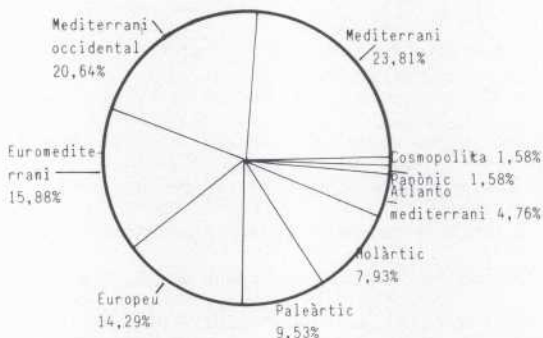
- Icodema infuscatum (Fieb., 1861): L.2 (30.5.1982, 7 ♂, 9 ♀, Quercus cerrioides; 27.6.1982, 1 ♂, Q.cerrioides; 11.6.1984, 9 ♂, 7 ♀, Q.ilex, Q. cerrioides). Espè-

cie europea esmentada de Portugal, la Sierra de Guadarrama, i del Montseny (GOULA 1986a).

- Pachyxyphus lineellus (Mls., 1852): 27.5.1981 (1 ♂; 5 ♂, 5 ♀, Cistus albidus; 1 ♂, C. monspeliensis; 1 ♂, 1 ♀, Rosmarinus officinalis); 2.6.1981 (5 ♂, 5 ♀, C.albidus); L.2 (2.6.1981, 1 ♀, C.albidus; 11.6.1984, 1 ♂, 1 ♀, Quercus sp.); L.3 (30.5.1982, 2 ♂, 1 ♀, Cistus sp.); L.4 (17.6.1981, 1 ♂, C.albidus; 27.6.1982, 1 ♂, 1 ♀); L.5 (5.1887, CUNI 1891); L.8 (5.1887, CUNI 1889a); L.11 (30.5.1982, 1 ♂, Pinus pinea; 11.6.1984, 1 ♂); L.16 (1.5.1984, 2 ♂, C.albidus). Espècie mediterrània corrent a la Península Ibèrica.

CONSIDERACIONS BIOGEOGRÀFIQUES

Tal com queda expressat en el diagrama adjunt, i per altra banda, pot esperar-se de l'àrea d'estudi, més de la meitat de les espècies són mediterrànies o euromediterrànies. Però si considerem el nombre d'exemplars (referit al material d'observació pròpia) i tal com queda reflectit a GOULA 1986b (encara que les categories biogeogràfiques considerades no són ben bé les mateixes), es fa palès l'estat de degradació del Massís de Garraf, degut particularment als incendis; en efecte, les categories holàrtica i paleàrtica, amb poques espècies, contribueixen amb un percentatge desproporcionadament elevat al total d'exemplars recollits, perquè aquelles espècies són generalistes i tenen per tant una major capacitat de supervivència.

BIBLIOGRAFIA

- CARAPEZZA, A.1981. Gli eterotteri dell'isola di Pantelleria (Insecta Heteroptera). Il Nat. Sic., s.IV,5 (3-4): 73-91.
- CUNI, M.1889a. Proyecto de excursión en las inmediaciones de Barcelona. An.Soc.Esp.Hist.Nat., 18 (2): 64.
- -----, 1889b. Especies de insectos descubiertas recientemente en Cataluña. An.Soc.Esp.Hist.Nat., 18 (2): 66.
- -----, 1889c. Especies de insectos descubiertas recientemente en Cataluña. An.Soc.Esp.Hist.Nat., 18 (2): 298.
- -----, 1891. De Gabà a Begas. Excursió entomològica. But. C.E.C., 1: 1-35.

- ESPAÑOL, F. 1965. Sobre el poblamiento entomológico de la Isla Plana o de nueva Tabarca. P.Inst.Biol.Apl., 36: 71-96.
- GOULA, M. 1984. Miríds de la Muntanya de Montserrat (Heteroptera Miridae). III Sessió Conj.Ent.I.C.H.N./S.C.L.: 117-122.
- -----, 1986a. Miridae (Heteroptera) de roures, alzines i faigs (Fagaceae) del Montseny. Ses.Entom.I.C.H.N./S.C.L., 4: 165-172.
- -----, 1986b. Contribución al estudio de los Hemipteros (Insecta Heteroptera, Familia Miridae). Resum de Tesi. Universitat de Barcelona. Centre de Publicacions. 48 p.
- GRAVESTEIN, W.H. 1978. Hemiptera Heteroptera new to the Balears, in particular to the island of Mallorca. Ent. Bericht., 38: 37-29.
- RIBES, J. 1978a. Mirídos interesantes de la provincia de Soria (Castilla) (Insecta, Heteroptera). Misc.Zool., 6 (2): 51-75.
- -----, 1978b. Ocho Phylinae nuevos para Cataluña (Het. Miridae). Bol.Asoc.Esp.Ent., 2: 25-31.
- -----, 1980. Hemipters del nord de Catalunya nous o interessants per a la fauna ibèrica. Misc.Zool., 6: 45-56.
- -----, 1981. Heterópters d'un biòtop halòfil relicte de la Catalunya continental. II Sessió Conj.Ent.I.C.H.N./S.C.L.: 77-86.
- -----, 1984. Treballs nous o remarcables d'Heterópters per a Catalunya. III Sessió Conj.Ent.I.C.H.N./S.C.L.: 105-115.
- -----, 1986. Noves dades sobre Heterópters ibèrics. Ses. Entomol. I.C.H.N./S.C.L., 4: 156-164.
- RIBES, J. & SAULEDA, N. 1979. Heterópteros de Alicante y zonas adyacentes. Mediterránea, 3: 123-158.
- WAGNER, E. 1960a. Beitrag zur Heteropteren-Fauna Nordostspaniens. Misc.Zool., 1(3): 33-56.
- -----, 1960b. Beitrag zur Heteropteren-Fauna der Sierra Nevada. Misc.Zool., 1 (3): 61-75.
- -----, 1970-1975. Die Miridae Hahn 1831, des Mittelmeerraumes und der Makaronesischen Inseln (Hem. Het.). Ent. Abhandl., 1, 37 (Suppl.): 484 p.; 2, 39 (Suppl.): 421 p.; 3, 40 (Suppl.): 483 p.

Marta Goula
 Dpt. Biologia Animal
 Sec. Artrópodes
 Fac. Biologia
 Diagonal 645
 08028 BARCELONA